

Výtvarné projekty s reflektovanou praxí JARO

Pavla Novotná

PODMÍNKY pro SPLNĚNÍ KOLOKVIA

1.DÍLČÍ ÚKOL: Aktivní účast v semináři - splnění 1 dílčího skupinového úkolu (prezentace únor a zač. března) Část výuky probíhá přímo ve škole (v rámci seminářů, osobní konzultace apod.), ale také v galeriích či veřejném prostoru (výstavy, umělecké akce apod.) a část online v synchronní (on-line individuální či skupinové konzultace) či asynchronní podobě (virtuální prostor pro sdílení vlastní tvorby, vnímání tvorby ostatních a vzájemných interpretací a interakcí). **Sdílí ve skupině výstupy z úkolu z výuky**, prostuduje inspirační, metodické zdroje, reaguje na ostatní. **(Postupujte dle zadané struktury hlavního úkolu, kterou obměníte)**

2.HLAVNÍ ÚKOL: Průběžná příprava (povinné konzultace v březnu v čase semináře), realizace (duben) v rámci předmětu Reflexivní praxe k výtvarným projektům a reflexe (prezentace: květen-červen) v rámci semináře. **Podmínkou ke splnění zápočtu - kolokvia** je také odevzdání hodnotícího formuláře od provázejícího učitele z mateřské školy (příloha 15 - metodika) a závěrečná prezentace realizovaného (i navazujících nerealizovaných činností) výtvarného projektu ve výuce předmětu Výtvarné projekty s reflektovanou praxí. Prezentace formou komentovaného videozáznamu, sekvencí. Následně vytvořený text doplněný o rozšiřující poznatky vyplývající ze společné reflexe, která probíhá vzájemným sdílením zkušeností mezi studenty i vyučujícím, může sloužit pro další využití v rámci profesního portfolia. Text spolu s foto,videodokumentací bude uložen v odevzárně (povinné). Zařazení do portfolia je dobrovolné. **(Postupujte dle zadané struktury vypracování úkolu)**

Podmínky - kolokvium

Shrnutí

- **Aktivní účast v semináři, splnění 1 dílčího skupinového úkolu:** prezentace skupin v únoru a zač. března. Sdílení výstupu a diskuze. Student sdílí skupinové výstupy, studuje inspirační, metodické zdroje, reaguje na ostatní.
- **Splnění hlavního úkolu** (možno ve dvojicích či malé skupině): Průběžná příprava (povinné konzultace v březnu v čase semináře), realizace (duben) v rámci předmětu Reflexivní praxe k výtvarným projektům a reflexe (prezentace: květen-červen) v rámci semináře. Odevzdání **hodnotícího formuláře od provázejícího učitele z mateřské školy** (příloha 15 - metodika) a **závěrečná prezentace realizovaného** (i navazujících nerealizovaných činností) **výtvarného projektu** ve výuce předmětu Výtvarné projekty s reflektovanou praxí. Prezentace formou komentovaného **videozáznamu, sekvencí**. Výběr sekvencí z hlediska důležitých momentů procesu (iniciace, inspirace, motivace na začátku, momenty navazující na principy tvořivých činností apod., závěr).
- Vytvořený soubor (1 za dvojici, skupinu - obsahuje jména zúčastněných v projektu), text doplněný o rozšiřující poznatky vyplývající ze společné závěrečné reflexe spolu s foto a videodokumentací, bude uložen v odevzdárně **(nejpozději do 20.6.)**.

Metodika

Reflektovaná praxe k výtvarným projektům

- <https://munispace.muni.cz/library/catalog/view/2130/5966/3351-1/0#preview>

Teoreticko-praktická příprava pro **Reflektovanou praxi** k výtvarným projektům včetně následné prezentace realizovaných činností a sdílení zkušeností z praxe bude probíhat právě v rámci předmětu **Výtvarné projekty s reflektovanou praxí**.

Harmonogram výuky

16. a 17. 2. - úvodní informace, zdání hlavního úkolu, vytvoření skupin-dvojic, cíle a didaktika analýza, hlavní pojmy (projekt, výtvarná tematická řada atd.) - zadání dílčího úkolu, vytvoření skupin

23. a 24. 2. - skupinová "výprava" na místo k soše - v čase výuky či jiny - výuky není

2. a 3. 3. - příprava navrhovaných výtvarných činností a povinná skupinová konzultace - online (dohodnutý termín) nebo osobně v čase výuky

9. a 10. 3. prezentace dílčích úkolů - každá skupina prezentuje ve výuce

16. a 17. 3. - prezentace dílčích úkolů nebo konzultace hlavních úkolů - prezenčně ve výuce

23. a 24. 3. - konzultace hlavních úkolů - prezenčně ve výuce

2. a 4. 4. konzultace hlavních úkolů - prezenčně ve výuce

DUBEN - konzultace v době výuky (povinná docházka pro ty, kteří ještě nekonzultovali a nemají jasno, příp. dle domluvy) a **realizace projektů (27. a 28. 4. - konzultace není, možnost on-line konzultace 25. a 26. 4.)**

XVVp07/OS01 Pá 8. 4. 8:00--13:50 MŠ, Pá 22. 4. 8:00--13:50 MŠ Od 8.- 29.4. - praxe

18. - 24. 4. BRNO ART WEEK: Brněnská muzea, galerie a školy zabývající se výtvarným uměním společně organizují brněnský artweek, tedy týden, v němž představí širokou škálu výstavních i doprovodných programů.

KVĚTEN

4. a 5. 5. reflexe a hodnocení formou kolokvia

11. 5. a 12. 5. reflexe a hodnocení formou kolokvia

18. a 19. 5. reflexe a hodnocení formou kolokvia

25. a 26. 5. reflexe a hodnocení formou kolokvia

Reflektovaná praxe k výtvarným projektům

- Praxe v MŠ v tabulce 1, ale také v mateřské škole či dětské skupině v místě bydliště (je nutné konzultovat s vyučujícím)
- Termíny - **po domluvě s provázejícím učitelem z MŠ - DUBEN** - konzultace a realizace projektů (XVVp07/OS01 Pá 8. 4. 8:00--13:50 MŠ, Pá 22. 4. 8:00--13:50 MŠ) celkový rozsah **12 hodin**, její realizace by měla být rozložena do minimálně tří dní (1 den příprava na místě v MŠ, vycházka s dětmi a 2 dopoledne realizace).
- Není totožná s Praxí kurikula předškolního vzdělávání (na konci semestru jako souvislá čtyřdenní praxe v době od 8.00 do 14.00 hodin)
- Při koncipování nabídky výtvarných činností zohledněte požadavky diferenciací předškolního vzdělávání a využívejte své odborné znalosti specifik dětského výtvarného projevu, jeho vývojových a typologických hledisek a poznatky z didaktiky. Při projektování výtvarné činnosti reagujte na vzdělávací nabídku, danou platným kurikulárním dokumentem, prokažte porozumění obsahu *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Při koncepci částečně řízených a řízených výtvarných činností a výběru námětů vycházejte nejen z aktuálních tematických plánů mateřské školy, reagovat můžete na vzniklé situace, zážitky a spontánní činnosti dětí, které budete rozvíjet a využívat ke vzdělávacím záměrům (není třeba dané téma formálně výtvarně „popisovat“, ale aktivně s ním v interakci s dětmi pracovat).

Termíny a délka praxe

- **po domluvě s provázejícím učitelem z MŠ - DUBEN** - konzultace a realizace projektů (Pá 8. 4. 8:00–13:50 v MŠ, 22. 4. 8:00--13:50 v MŠ)
- celkový rozsah **12 hodin**, její realizace by měla být rozložena do minimálně tří dní (1 den příprava na místě v MŠ, vycházka s dětmi a 2 dopolední realizace).

Konkrétně, příklad:

- Vlastní příprava, vycházka do okolí MŠ, účast na vycházce s dětmi 4 hod (začátkem dubna, jakýkoliv den)
- Pátek (např. 8.4.) - 4 hod realizací
- Pátek (např. 22.4.) - 4 hod realizace

Cíle praxe

Cílem je rozvíjet schopnost koncipovat, realizovat a reflektovat na sebe navazující výtvarné činnosti, které mají charakter výtvarného projektu či výtvarné **tematické** řady, realizovány budou se skupinou dětí v mateřské škole.

Výtvarný projekt - výtvarná tematická řada

<https://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/629/NOVA-POJETI-VYTVARNE-VYCHOVYPLAN-A-VYTVARNE-PROJEKTY.html>

- Jsou založeny **na přímých zážitcích dítěte** (prožitkové učení), měly by podporovat dětskou zvědavost a potřebu smyslově objevovat okolní svět a porozumět mu
- Podněcují radost dítěte z tvorby, dětskou imaginaci a zájem získávat zkušenosti, poznatky, zvládat další dovednosti, které by pak mohlo dále uplatnit v nových kontextech.
- Využívají **přirozený tok dětských myšlenek, podporují vznik originálních nápadů, vycházejí ze spontánních tvůrčích činností** a inspirují se zájmy a zálibami dítěte.
- Nabízejí příležitost, jak poznávat, prozkoumat a porozumět určitému fenoménu **více do hloubky**.
- Nabídka by měla podporovat rozvoj tvořivých schopností dítěte a jeho sebevyjádření („výtvarné sebevědomí“), které uplatní při hledání vlastní cesty ve způsobu a formě výtvarného ztvárnění tématu či objevování osobitého výrazu (namísto kopírování daného vzoru, postupu či námětu).

Výtvarný projekt

Tematické výtvarné řady

Snaha vnést do výchovně vzdělávacích činností řád a uspořádat je do celků, které mají **logickou strukturu, vnitřní návaznost a souvislost nejen mezi sebou, ale i s běžným životem**, není v pedagogice dávno nová. Inspirující jsou v tomto směru dějiny pedagogiky. A také samozřejmě zkušenosti kolegyň - učitelek a ředitelek mateřských škol, kterým se daří do činností ve výtvarné výchově vnést určitý řád.

Ve výtvarné výchově můžeme již nejméně tři desetiletí sledovat dva **způsoby uspořádání výtvarných úkolů** dětí:

- do metodických výtvarných řad (Prozkoumání jednoho z instrumentů (štetce, nůžek), určitého materiálu či tvaru (kolika způsoby se dá formovat proužek papíru?), může být spojeno v řadu více krátkých výtvarných úkolů, které přinášejí zkušenosti.) - **o toto neusilujeme**
- do tematických výtvarných řad - prozkoumávají námět či téma v jeho různých podobách a souvislostech. Děti poznávají a konfrontují navzájem své představy, zážitky a zkušenosti s ním spojené. Srovnávají své pojetí řešení zadaných úkolů s řešením, které objevily jiné děti
- zejména z tematických řad mohou vzniknout časově a organizačně různě náročné - **výtvarné projekty**

Výtvarné projekty

- **Jak ale vlastně rozumíme názvu "projekty"? Jaké mají projekty znaky ve výtvarné výchově? Jakou souvislost s plánovitostí výtvarných činností?** Především je třeba připustit, že ani mezi teoretiky není úplná jednota názorů na to, co vše lze projektem nazvat, kde končí tematická řada a začíná projekt.
- Projekty ve výtvarné výchově jsou tedy jednou z možností vytváření smysluplného plánu činnosti, který umožňuje rozvíjet celý komplex žádoucích dispozic dětí.
- Podstatou projektů je vytváření řad činností, **propojených společnou myšlenkou, úkolem, řešeným problémem, který je zkoumán z různých hledisek** (obecných i individuálních) a ve větším počtu různých činností.

Výtvarný projekt

Charakteristika

- Děti mají vliv na výběr tématu projektu. Program činnosti není před prováděním projektu do všech podrobností pevně stanoven - nutná flexibilita učitele - vycházet ze spontánních činností, nápadů a zájmů dítěte
- Projekt souvisí s mimoškolní skutečností. Východiskem jsou prožitky dětí, není jen zdánlivou nebo náhradní skutečností
- Projekt plánují učitelka a děti společně ve skupině - navazující činnosti - od dětí
- Projekt se vyznačuje koncentrací na dítě. Předpokládá se, že děti jsou na něm zainteresovány. Pracují proto se zájmem, bez vnější motivace a práce je baví.
- Výsledek projektu má formu skutečného příspěvku k řešení sledované problematiky. Je učivem směřujícím k dosažení určitého cíle (něco zhotovit, vytvořit, vykonat, vyzkoumat, zdokonalit, něčemu se naučit, v něčem zdokonalit sebe atd.).
- V průběhu řešení projektu se silně uplatňuje i sociální učení. Utvářejí nejen poznatky, zkušenosti, dovednosti, ale také volní a mravní vlastnosti, charakter.

Další rysy a souvislosti

1. **Respektování principu tzv. blízké zkušenosti dítěte ve vyučování.** Ten umožňuje dítěti navázat na to, co již důvěrně zná, a nebýt zaskočeno novostí tématu či úkolu. Dítě naopak zjišťuje, že jeho dosavadní zkušenosti, dovednosti, poznatky mohou být brány vážně, jsou k něčemu. Blízké zkušenosti vyvolávají představu dotyku, což je základní východisko Freinetova kontinuálního modelu poznání.
2. **Vytváření situací učení "ponořením" jako učení se v činnosti - flow**
3. **Nosný je i princip "těžit z různosti".** Respektovat a těžit z různosti zkušenosti a odlišnosti dětí, přímo na nich stavět, chápat odlišnosti jako cenný zdroj lepšího a účinnějšího učení a rozvoje žáků. Princip vychází z faktu, že něco ví a zná každé dítě. Všichni však znají trochu odlišné věci a znají je různým způsobem. Tyto odlišnosti je možno nejen nechat se projevit, ale také je integrovat do plánované výuky.
4. **Ve výtvarných činnostech v rámci plánování je nutné uvažovat o jeho neustálé nedokončenosti a badatelském charakteru učební činnosti.**

Projekty mají ovšem také svá úskalí a nejsou univerzálním lékem pro všechny situace výtvarné výchovy. Kladou velké nároky na učitelku z hlediska promyšlenosti, organizace a řízení, ale také zapracování náhody a **schopnost improvizace v rámci plánu**. Na její schopnost citlivě odhadnout křehkou hranici mezi spontaneitou a řízením, u větších dětí také míru volnosti a odpovědnosti.

Při realizaci výtvarného projektu se tak učí nejen děti, ale i paní učitelky, a to nejen v mateřské škole v pracovní době, ale také mimo ni. Tuto skutečnost však některé z nás pokládají spíše za klad než zápor.

Nastudujte: <https://clanky.rvp.cz/clanek/k/p/629/NOVA-POJETI-VYTVARNE-VYCHOVYPLAN-A-VYTVARNE-PROJEKTY.html>)

Hlavní úkol - realizace v praxi v dubnu

Příprava a realizace na sebe navazujících výtvarných činností (komentovaný videozáznam - sestříhané videosekvence, vypracovaný text)

1. Vytvořte výtvarnou tematickou řadu (výtvarný projekt), který **se skládá z na sebe navazujících výtvarných činností, z nichž alespoň dvě hlavní jsou realizovány (mohou se odehrávat venku i uvnitř j) a minimálně další čtyři rozvíjející navrženy.**
2. Reflektujte realizované činnosti: základní didaktická analýza (stanovení hlavního smyslu - dílčích cílů činnosti - konkretizace, reflexe procesu, vlastního chování).

Tematické zaměření:

Téma: 1. Kulturní, umělecké či přírodní inspirace spjaté s okolím mateřské školy jako východisko výtvarných a dalších tvůrčích činností

Téma: 2. Individuální téma propojené s tematickým plánem a zážitkovými aktivitami dětí (nutno konzultovat s didaktikem - jen ve vyjíměčných a odůvodněných případech)

Fáze výtvarného projektu

Hlavní úkol

- Přípravná fáze - Plánování, příprava a organizace (březen)
- Realizační fáze (duben)
- Reflektivní fáze - Hodnocení výsledků činností (květen)

Fáze vzniku výtvarného projektu:

1.Plánování, příprava a organizace: Východiskem pro plánování by se měly stát konkrétní situace, přímé zážitky z cesty k zajímavému místu, přírodnímu úkazu, kulturnímu, uměleckému objektu v blízkém okolí školy a hledání inspirace přímo na místě s aktivním zapojením dětí. (Příklady míst a jevů: kulturní událost, které se děti účastní; kulturní či umělecký objekt, stavba: památný strom, boží muka, kostel na náměstí, kašna, socha ve veřejném prostoru apod.; zajímavé místo v přírodě: potůček, pramen, starý strom v lese; zajímavé jevy či objekty: včelí úly, kvetoucí sad, nádraží, stará továrna, statek apod.). Podstatnou součástí je **konkretizace dílčích cílů (v souvislosti v kompetencemi) a očekávaných výstupů**, která slouží k pozdějšímu zhodnocení výsledků činnosti.

Přípravná fáze - Plánování, příprava a organizace (březen)

1. fáze

Seznámení se s dětmi a s místem: budete si všímat spontánních výtvarných činností a převažujícího způsobu vedení tvorby dětí budete sledovat děti přímo při tvorbě v rámci spontánní i řízené aktivity; zhodnotíte stručně možnosti materiálního vybavení mateřské školy; zaznamenate a okomentujete výtvarné výstupy (vystavené obrázky apod.); vytvoříte písemný popis a komentář zúčastněného pozorování, doložíte fotodokumentací -
STRUČNĚ - 4 hodiny praxe

2. Realizační fáze:

- Vytváření podnětné atmosféry, bezpečného a tvůrčího prostředí.
- Vytvoření příležitostí, jak se s místem/jevem seznámit více do hloubky a projevit osobní vztah, emoce, zkušenosti.
- Smyslový průzkum terénu, místa, objektu. Prozkoumávání a objevování pomocí „různých smyslů“ a vyjadřování prožitků, poznatků a zkušeností prostřednictvím různých vyjadřovacích prostředků. Pozorování zájmů a zaujetí dětí. Motivace dětí k tomu, aby si samy všímaly, objevovaly a jedinečně jevy vnímaly (detaily, celek, barvy, povrchy, struktury, souvislosti apod.).
- Komunikace s dětmi.
- Nabídka a výběr výtvarných vyjadřovacích prostředků.
- Během realizace lze činnost i dílčí vzdělávací cíle stále přizpůsobovat potřebám dětí, a to vzhledem k aktuální situaci. Inicivace výtvarných činností a průběžné hodnocení procesu a výstupů s dětmi.
- Realizace výtvarné činnosti, která se inspiruje či zprostředkuje hravým, zábavným a přiměřeným způsobem umožní dětem hlubší poznání a prožívání přímo na místě venku. Realizace navazující výtvarné činnosti, která se inspiruje či zprostředkuje hravým, zábavným a přiměřeným způsobem umožní dětem hlubší poznání a prožívání v prostorách školky.

Realizace

2. fáze

Následně budete koncipovat výtvarné činnosti, které budou naplňovat charakteristiku výtvarné řady či projektu, realizujete je v praxi. Mělo by se tedy jednat o soubor na sebe navazujících tvůrčích činností, které se mohou prolínat s hudebními, pohybovými, dramatickými aj. expresivními projevy dětí. Projekt by měl obsahovat nejen činnosti, které budou probíhat v prostorách školy, ale také by měl směřovat k tvorbě v exteriéru (příroda, park, hřiště, zahrada, galerie apod.). Minimálně dvě navržené aktivity projektu by bylo vhodné uskutečnit v rámci praxe se skupinou dětí v mateřské škole (podle možností a programu konkrétní mateřské školy). Všechny činnosti výtvarné řady (projektu) si sami prakticky vyzkoušejte – je důležité mít praktické zkušenosti, jak zvládat výtvarný postup, poznat jeho alternativy, abyste se vyvarovali náročným a nepřiměřeným postupům, byli jste schopni flexibilně reagovat na nastalou situaci, poradit dětem apod.). Vždy konkretizujte očekávané výstupy, ty poslouží k závěrečnému zhodnocení splnění dílčích cílů (viz projektování v předmětu Teorie kurikula předškolního vzdělávání).

3. Fáze: **Hodnocení výsledků činnosti:** Uvažování o dalších variantách a navazujících aktivitách tak, aby vznikl smysluplný celek – projekt (nikoli výtvarně materiálové variace jednoho námětu). Na závěr vyhodnotíte zvolené metody a organizaci svých vzdělávacích pokusů ve vztahu k naplánovaným cílům. V sebereflexi se zamyslíte a zhodnotíte naplnění dílčích cílů ve vztahu k očekávaným a realizovaným výstupům. Vyhodnotíte tedy celkový přínos a smysl výtvarného projektu pro rozvoj dětí.

Před samotnou realizací celkovou koncepci výtvarného projektu **konzultujte** s vyučujícím (didaktikem), diskutujte o svých představách/realizacích s ostatními studenty na semináři. Na závěr (po realizaci v MŠ) vše v ucelené podobě odprezentujete (videosekvence, text, obrazová dokumentace), okomentujete na semináři v květnu. V následné **reflexi** se zamýšlejte a porovnávejte plánované cíle se skutečnými výstupy. Text s případnou fotodokumentací výtvarného projektu (výtvarné řady) průběžně doplňujte o další nové poznatky, nápady či myšlenky vyplývající ze společné reflexe.

Výtvarná činnost by měla zahrnovat či vzájemně propojovat zvláště tyto cíle (vzdělávací nabídka by měla integrovat co nejvíce vzdělávacích oblastí):

- **rozvoj a užívání všech smyslů**, zapojování smyslů, hlubší poznávání pomocí smyslů (vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika)
- **kultivace představivosti a fantazie** (Dítě a jeho psychika)
- **rozvoj tvořivosti** (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) (Dítě a jeho psychika)
- **rozvoj zájmu o formy neverbálního sdělení** (např. výtvarného, tak aby dítě tvořilo rádo a s nadšením, aby nemělo nikdy strach z tvorby, aby se nebálo, že něco pokazí apod.) (Dítě a jeho psychika)
- **rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě – získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti** (se svým dílem, výkonem, projevem a se sebou samým) (Dítě a jeho psychika)
- **rozvoj schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit**, rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání (Dítě a jeho psychika)
- **rozvoj kooperativních dovedností a prosociálních postojů** (při skupinové interakci a tvorbě) (Dítě a ten druhý)
- **rozvoj schopnosti projevovat se autenticky** (Dítě a společnost)
- **vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění** (Dítě a společnost); **rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat** (Dítě a společnost).

Téma: Kulturní, umělecké či přírodní památky v okolí školky jako východisko výtvarných a dalších tvůrčích činností či Kulturní, umělecké či přírodní zajímavosti regionu - shrnutí

(Příklady: kostel na náměstí, kašna, stará lípa, kámen -menhir, ke kterému se váže pověst, socha před školkou, přírodní jezírko s lekníny, starý strom v lese, který mají děti rádi; včelařství - návštěva včelaře.....)

1. Vydejte se s dětmi do okolí školky k zajímavému místu, přírodnímu úkazu, kulturnímu, uměleckému objektu (může být socha v okolí, park s fontánou, blízký kopec s kamenem či návštěva galerie, muzea apod.). **Prozkoumejte toto místo “všemi smysly”.** **Všimněte si, co děti nejvíce zaujme.** Poskytněte dětem přiměřeně (formou hry, akce, bádání, smyslového pozorování) zajímavé informace. Motivujte děti, aby si všímaly, objevovaly a vnímaly (detaily, celku, barvy, povrchy, souvislosti apod.) a zjistěte, co je vlastně nejvíce zaujalo. Fotografujte a natáčejte (záznam nemusí být perfektní). Nechejte se překvapit reakcemi, otázkami dětí (zaznamenejte je).

1. Vymyslete a realizujte způsob, jak **zprostředkovat hravým zábavným způsobem dětem v MŠ setkání s tímto místem, s uměleckými objekty** – sochami, kulturními památkami, stavbami či zvláštními přírodními úkazy v okolí školky? Jakým jednoduchým, adekvátním, přiměřeným, tvořivým a hravým způsobem přiblížit příběh, význam, podobu těchto objektů či děl (lidských i přírodních)? Přizpůsobte svoji přípravu výtvarné činnosti dětským potřebám vyplývajícím z jejich zájmu a zaujetí. Vycházejte z toho, co děti nejvíce zaujalo a čím se zabývaly. Fotografujte a natáčejte. Vymyslete a realizujte způsob, jak by děti mohly na setkání s kulturní či přírodní památkou, místem následně v MŠ výtvarně či jinak tvořivě navazovat? Promyslete výtvarnou činnost – vzdělávací nabídku, která by mohla následovat či se od setkání odvíjet a dále navazovat. Zapojte nápady a myšlenky dětí - vycházejte z nich. Natočte videa či videosekvence, fotografujte.

3. Sdílejte své představy, reflektivní zhodnocení případných realizací a další úvahy s ostatními na seminářích v květnu. Fotografie a vlastní komentáře, text v dané struktuře (ukázky bude v Isu).

Struktura přípravy a reflexe hlavního úkolu (upraveně lze použít i pro dílčí úkol)

Téma: - **vyberte téma** (např. Kulturní, umělecké a přírodní památky v okolí školky či zajímavosti z regionu jako východisko výtvarných a dalších tvůrčích činností.)

Východisko: **Proč jste zvolili toto téma, námět apod.?, co Vás k tomu přivedlo? Údaje by měly vyplývat ze zjištěného pozorování v přípravné fázi.** (např. Děti chodí často na procházku kolem staré lípy, toto místo mají rádi, je tam stín a kůra lípy má spoustu děr a zajímavou zvrásněnou kůru, kterou děti rádi ohmatávají. Taky po ní lezou mravenci a brouci. ...Místo nabízí práci se spoustou námětu, proto jsem se na toto místo zaměřila i já ve svém projektu. Nebo: děti mají v parku sochu, o které nikdo nic neví, šplhají po ní a rádi z ní seskakují dolů. Zjistila jsem, kdo ji vytvořil a jak se jmenuje. Diskutujeme s dětmi na místě, co jim socha připomíná a proč ji autor dal vlastně toto jméno....)

Konkrétní námět a vlastní název: Nazvěte projekt dle sebe

Specifikace MŠ: specifikace MŠ a dětí ve třídě (počet, věk a další specifika) - velmi stručně

Kompetence: Vyberte **jednu** základní kompetenci. Jak k ní **konkrétně** směřujete?

*Např. Kompetence k učení: Dítě objevuje a prozkoumává kostel v okolí školky, všímá si zajímavých struktur, barev a momentů ve výzdobě.... Zjišťuje tak základní poznatky o světě kolem něj (kultuře, světě lidí), klade si otázky a hledá na ně odpovědi, chce porozumět jevům, které vidí (co je na obraze, co je to za sochu, proč je to takto, jak to může být, co to může být.... **V závěrečné reflexi se student pak zamýšlí, zda k této kompetenci opravdu směřoval a čím by toto směřování dokázal - doložil.***

Dílčí cíle

Dílčí cíle (dle RVP PV): Přemýšlejte o **hlavním smyslu** - o **hlavním cíli**, ke kterému směřujete. Jak poznáte, že je cíl naplněn? *(např. Získání pozitivních citů k sobě, rozvoj schopnosti vyjádřit výtvarné vlastní prožitky: Děti byly spokojené s tím, jak se jim podařilo vyjádřit....., byl zřetelné, že každý to pojal po svém, což mohu doložit na následujících vyobrazení. Děti mluvily bez ostychu o tom, co vytvořily, jen Markétka se ještě trochu styděla, ale ubezpečila jsem ji, že (...popíšete, jak jste situaci řešila, jak jste Markétce poskytla podporu)....)*

Vyberte jednotlivé oblasti (čím více oblastí zahrnete, tím lépe, činnost se stává komplexnější), kterých se činnosti dotýkají, a dílčí cíle **konkretizujte**: *Např. Cíl: (D. a jeho psychika) Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání (pozorování a ohmatávání reliéfu a detailů ve výzdobě kostela), kultivace představivosti a fantazie (vymýšlení vlastního příběhu vztahujícího se k ...)* Cíl: rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění příběhu, který se váže k ... Cíl: posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti - z objevování detailů a zajímavých drobností ve výzdobě a v interiéru) Cíl: rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) – *Jak by se dal zaznamenat detail reliéfu (obkreslit, frotáž, vymodelovat, vyfotit....) Jak bys to vytvořil, namaloval, dokončil, přetvořil, udělal ty?*

Cíle by se měly týkat především výběru uváděném v této prezentaci.

Vzdělávací nabídka

Vzdělávací nabídka (konkretizovaná): Vzdelávací nabídka se skládá z různých činností (praktických či intelektových) a příležitostí k učení, které v rámci projektu uskutečníte: *Např. Procházka, návštěva kostela, tvůrčí aktivita přímo na místě u památky (hra, pozorování...), navazující výtvarná činnost v MŠ, aktivita rozvíjející téma, které vyplynulo se zájmu dětí....* Nabídku je třeba konkretizovat:

Např. Návštěva kostela - Záměrné pozorování a smyslové prozkoumávání detailů na reliéfu u vstupních dveří kostela... Rozhovor o výsledcích pozorování. Poznávání symbolů a obrazců, poslouchání příběhu, které se k symbolům váží, rozhovor, imaginativní aktivity, zapojení vlastní představivosti o ... apod.

Zadání pro děti: Co přesně a jak dětem povíte, ukážete.... Jak je motivujete? Co vyberete ze složité historie apod. - jakým způsobem zprostředkujete informace (formou hravé a explorační činnosti....)

Klíčové momenty: Jaké okamžiky byly důležité ve vztahu k procesu? Jaké momenty (komunikace, chování, náhody...) vedly děti k tvořivému pojetí činnosti a které naopak? - komentované videosekvence

Sebehodnocení dětí, závěr činnosti, způsob prezentace apod.: Poznatky a komentáře dětí. Vzájemné interakce vyplývající se vzájemného sdílení a vnímání výsledků či průběhu tvorby.

Co by děti s výsledkem chtěli udělat? Jak by se mohly zapojit do instalace a jejich návrhy?

Jak by se dalo příště pokračovat? Co by děti zajímalo dalšího? Jak na činnost navázat? Jaké další motivy, náměty či témata?

Otázky pro reflexi - formulujte ve dvojice či skupině odpovědi

Reflektujte **procesy i výsledky** plánování a realizace výuky (zhruba podle těchto bodů):

- Jaký byl stanovený původní cíl a zda se proměnil? **Na čem toto doložíte? Jak dokážete, že se cíl naplnil? Doložte a demonstруйте výsledky učení ve formě závěrečných výsledků činností či záznamu z procesu. Doložte to, že jsou v souladu se stanoveným hlavním cílem činnosti.**
- Co se děti vlastně naučily, k čemu jste je vedli? K čemu jim takto strávený čas vlastně byl?
- Odchytky mezi plánem a dosaženými výsledky. Neočekávané skutečnosti. Jak jste reagovali? Flexibilita? Co vás překvapilo? Jak jste se se situacemi vyrovnali?
- Zhodnocení celkové nálady, atmosféry, vztahy mezi dětmi, učitel-děti apod. “Jak jste udělali tvůrčí a bezpečnou atmosféru?” - konkrétně, co jste řekli, udělali?
- **Určete nejdůležitější momenty. Proč? Zkuste vybrat ty nejzásadnější pro Vás - každý zvlášť formulujte.**
- Jak by se to dalo udělat ještě lépe.....(Až později mě napadlo, že bych mohla....) Navrhněte alternativy a **alterace**.